

Huvudman

Gislaveds kommun
kommunen@gislaved.se

Beslut

Datum 2025-06-13

Dnr SI 2024:4785

Sida **1 (6)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Gullviveskolan i Gislaveds kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 5 december 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Gullviveskolan i Gislaveds kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet samt information om elevens kunskapsutveckling.

Skolinspektionen har den 5 december 2024 beslutat att förelägga Gislaveds kommun att senast den 5 maj 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd.

Gislaveds kommun har den 5 maj 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har därefter, den 22 och 23 maj 2025, genomfört digitala intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Gislaveds kommun har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 5 december 2024 att det fanns brister i arbetet med extra anpassningar. Intervjuer med såväl lärare och representanter för elevhälsan som rektorn visade att inte alla elever gavs extra anpassningar utifrån identifierade behov.

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet uppgett bland annat följande. För att säkerställa att personal har kunskap om extra anpassningar genomfördes samtal och diskussioner

om extra anpassningar och särskilt stöd utifrån Skolverkets material "Att göra extra anpassningar och ge särskilt stöd" vid en personalkonferens i december 2024. Vidare har samtliga lärare fått del av föreläsningar med externa föreläsare, vid tre olika tillfällen, som ett led i att öka kunskapen om extra anpassningar och arbetet med ledning och stimulans i klassrummet. Utifrån behovet att öka studieron i årskurs 4 har även ett samarbete med skolpsykologen genomförts, vilket omfattas av klassrumsobservationer och handledning till lärarna. Härtill har personalen i årskurs 5 och 6 fått en föreläsning om elever i stort behov av lärarstöd i klassrummet. Det framkommer också av redovisningen att klasskonferenser hålls för varje klass två gånger per termin, där undervisande lärare tillsammans med elevhälsoteamet går igenom huruvida elevers extra anpassningar ger förväntat resultat eller inte och därefter genomförs de eventuella förändringar som behövs. Skolans två speciallärare, med inriktning mot matematik respektive språk samt skolans specialpedagog (tillsammans kallade spec-gruppen) deltar även med regelbundenhet vid arbetslagens möten för att bland annat stämna av det pågående arbetet med extra anpassningar, vilka dokumenteras i skolans digitala lärplattform. Slutligen framgår av huvudmannens redovisning att rektorn vid ett flertal tillfällen mellan december 2024 och april 2025 har följt upp och analyserat undervisningens utformning och arbetet med att ge elever de extra anpassningar som de behöver.

I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger samtliga att alla elever som behöver extra anpassningar numera också får de anpassningar som de behöver. Lärare säger att de olika insatser som genomförts på skolan, i form av kompetensutveckling, handledning av skolpsykolog, införandet av regelbundna klasskonferenser och ett tätare samarbete med spec-gruppen, har stärkt dem och inneburit ett stöd för dem i arbetet med att ge extra anpassningar. Såväl lärare som representanter för elevhälsan och rektorn säger vidare att kompetensutvecklingsinsatserna har bidragit till att förhållningssättet kring extra anpassningar och upplägget av undervisningen har förändrats, på så sätt att det numera handlar om att både ge ledning och stimulans samt anpassningar på gruppnivå och därtill enskilda extra anpassningar för de elever som behöver det. Likaså har överblicken av de extra anpassningar som ges ökat. Representanter för elevhälsan och rektorn uppger att de åtgärder som har vidtagits sammantaget har inneburit ett bättre samarbete och ökat stöd från spec-gruppen, vilket även gett lärare bättre förutsättningar att ge alla elever de extra anpassningar som de behöver.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett

nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ansvarar rektorn för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att de elever som har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd. Skolinspektionen bedömer att Gislaveds kommun har följt föreläggandet och att bristen är avhjälpd.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om särskilt stöd

Skolinspektionen bedömde i beslut den 5 december 2024 att det fanns brister i arbetet med särskilt stöd på Gullviveskolan. Bristerna avsåg bland annat att lärare inte alltid anmälde att elevers behov av särskilt stöd behövde utredas.

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet uppgett bland annat följande. I samband med personalkonferensen i december 2024 framkom att personalen upplevde en otydlighet avseende hur och när lärare ska anmäla elevärenden till elevhälsoteamet. Nya rutiner har därför tagits fram och implementerats. Det framgår av redovisningen att anmälan om elevärenden ska skickas in till elevhälsoteamet via skolans digitala lärplattform, där anmälade lärare bland annat ska beskriva ärendets karaktär, däribland risk för att elev inte ska nå kunskapskraven, samt tidigare genomförda insatser.

I samtliga intervjuer framkommer att de nya rutinerna för att anmäla att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas har implementerats samt att lärare är väl insatta i rutinerna och följer dem. Både representanter för elevhälsan och rektorn uppger att deras bild är att alla lärare idag anmäler i de fall de befarar att en elev riskerar att inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper, trots extra anpassningar. En representant för elevhälsan säger att det i sällsynta fall har hänt att någon i

spec-gruppen behövt vägleda lärare i att göra en anmälan eller uppmärksamma lärare på att de bör göra en anmälan i stället för att fortsätta med enbart extra anpassningar. Rektorn säger att den nya rutinen, med en väg in till elevhälsan med olika elevärenden, innebär att lärare faktiskt anmäler. Att lärare ibland rådfrågar spec-gruppen eller att spec-gruppen kan rekommendera lärare att göra en anmälan, utifrån den kompetens som de besitter, ser rektorn som ett sundhetstecken på ett fungerande gemensamt arbete för att tillförsäkra elever särskilt stöd.

Starta utredning om särskilt stöd

Skolinspektionen bedömde också i beslut den 5 december 2024 att rektorn inte såg till att utredningar alltid startades när en elevs behov av en sådan utredning hade anmälts. Utredningen visade att det inte hade startats utredningar för ett antal elever, vars behov av en sådan utredning anmälades under slutet av vårterminen 2024 och början av höstterminen 2024.

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet uppgett bland annat följande När ett ärende inkommer via skolans digitala lärplattform tas det upp på elevhälsoteamets kommande möte. I de fall ärendet handlar om att det finns ett behov av en kartläggning av om det eventuellt finns ett behov av särskilt stöd sätts ärendet upp på en prioriteringslista. Utifrån prioriteringslistan och ärendebeskrivningen tilldelas ärendet till skolkurator, specialpedagog eller dem båda. När en kartläggning av en elevs behov av särskilt stöd är gjord informeras rektor som därefter fattar beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. I samband med redovisningen har huvudmannen inkommit med en sammanställning av samtliga anmälningar gällande elever i behov av särskilt stöd under perioden 5 december 2024 till 28 april 2025. Av huvudmannens redovisning framgår att det inkommit fyra sådana anmälningar och att det i samtliga fall startats en utredning inom en till fyra veckor.

I intervjuer med såväl lärare som representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att utredningar numera startar efter att en anmälan gjorts. Samtliga av de lärare som i intervju uppger att de har gjort en anmälan säger att de har fått återkoppling om att deras anmälan har tagits emot och att en utredning har påbörjats. Både lärare och representanter för elevhälsan uppger att en specialpedagog på skolan har återgått i tjänst och att det därmed är fler personal med specialpedagogisk kompetens som arbetar med dessa frågor, vilket har bidragit till att ärenden inte blir liggande. De uppger vidare, i likhet med rektorn, att fördelningen av ärenden mellan elevhälsans olika professioner har förtydligats och att systematiken i arbetet har ökat.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömde slutligen i beslut den 5 december 2024 att det inte alltid framgick av åtgärdsprogram de faktiska åtgärder som behövdes för att tillgodose de behov som utredningar visat att eleverna hade.

Skolinspektionens utredning visade att det förekom att det i åtgärdsprogram beslutades om särskilda stödåtgärder i lägre omfattning än vad utredningar visat att eleverna var i behov av.

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet uppgett bland annat följande. För att säkerställa att åtgärdsprogrammen utgår från elevens behov träffas spec-gruppen en gång per vecka. I samband med dessa möten för de en dialog om kartläggningar och särskilt stöd samt följer upp de stödinsatser som ges och ser över resurspedagogernas scheman. Huvudmannen uppger i sin redovisning att det är specialpedagogen som upprättar ett åtgärdsprogram, efter att rektorn har fattat beslut, och att åtgärderna då utgår ifrån de behov som en kartläggning visat att eleven har. För att säkra att åtgärderna är de rätta och motsvarar elevens behov planeras och genomförs en uppföljning av insatserna inom kort efter att åtgärdsprogrammet upprättats.

I intervjuer med representanter för elevhälsan uppger de att spec-gruppens återkommande träffar varje vecka är ett tillfälle för dem att säkerställa att åtgärdsprogrammen verkligen utgår från elevens behov. De säger att de i samband med dessa träffar regelmässigt följer upp åtgärderna i åtgärdsprogrammen samt återkommande träffar de resurspedagoger som ger eleverna stöd i enlighet med åtgärdsprogrammen. Även rektorn säger att uppföljningar av stödinsatser och hur elever svarar på dessa görs med större regelbundenhet via spec-gruppen. Vidare uppger rektorn att de åtgärder som idag skrivs in i åtgärdsprogrammen är mer träffsäkra än vad de var under höstterminen. För att de ska kunna möta elevers behov av stöd, uppger rektorn, att hen har genomfört både schematekniska förändringar och förändringar i tjänstefördelningen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Vidare ska rektorn se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska bland annat behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår det att det särskilda stödet för en elev i grundskolan ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att lärare anmäler att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas, i de fall de befarar att elever riskerar att inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper, trots extra anpassningar. Vidare har åtgärder vidtagits för att säkerställa att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar efter att en anmälan har inkommit. Slutligen visar Skolinspektionens utredning att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att de faktiska behov och de åtgärder som enligt utredningen behövs för att tillgodose detta behov framgår av elevers åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer att Gislaveds kommun har följt föreläggandet och att bristerna är avhjälpna.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Therése Mineur

Föredragande
Signerat av: Therése Mineur

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Johan Bohman medverkat.